

Spravodajca

obce Radoľa

APRÍL ■ MÁJ ■ JÚN 2008

VÁŽENÍ SPOLUOBČANIA

Svoj príhovor začнем otázkou: „Sú pre nás medziľudské vzťahy naozaj také dôležité?“ Odpoveď na túto otázku nie je vždy jednoznačná, pretože, ako sa hovorí: „Sto ľudí – sto chutí.“ Ale osobne si myslím, že pre každého z nás sú priatelia potrební.

Ja osobne si pod týmto pojmom predstavujem osobu, ktorá mi je blízka. Osoba, na ktorú sa môžem spoľahnúť. Osoba, ktorá je ochotná pomôcť mi, osoba, ktorá ma pochopí, ak sa postažujem so svojimi problémami. Osoba, ktorá si ma nielen vypočuje, ale pomôže nájsť aj spôsob na riešenie problému a hlavne vyjadriť svoj vlastný názor.

Pretože skutočný priateľ je ten, pred ktorým môžeme nahlas rozmýšľať. A ak ste vo svojom živote takého priateľa stretli, má váš život zmysel – a musíte ho milovať nadovšetko.

A určite viete – prečo?

Každý deň prechádzam niekoľkokrát našou obcou a stretávam Vás, svojich spoluobčanov a práve tie-to stretnutia sú obrázkovým príkladom toho, akí sme všetci odlišní.

Nenájde sa nikto, kto by nemal vlastnú minulosť, prítomnosť a budúnosť patriacu len jemu jedinému. Ten-to fakt, ktorý nás od seba vzájomne odlišuje je súce pravdivý, ale pravdivé je aj tvrdenie, že navzájom jeden druhého, či už je to mama, otec, alebo priateľ – pekelne potrebujeme.

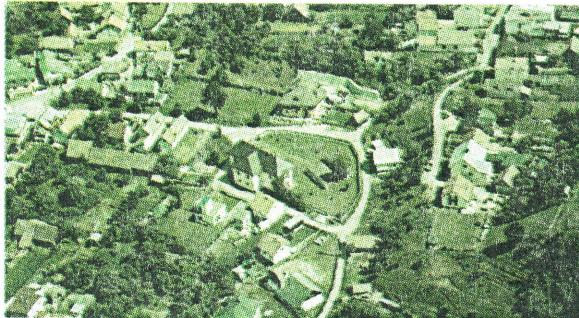
Prečo si potom niekedy dokážeme tak veľmi ubližovať? Čas plynne veľmi rýchlo a práve preto si aj mnohí z nás neuvedomujú ako veľmi dokážu ubližovať ľudom vôkol seba. Roky sa im zdajú ako dni a myslia, že im všetci odpustili. „Nie všetky rany vylieči čas“, pretože všetky bolestivé spomienky sa neustále vracajú.

„Sebectvo je jed každého priateľstva“, a preto pred každým konaním úctyhodne zvážme, či stojí za to kráčať po tenkom lane, kde na jednej strane nás čaká bolesť a falošné priateľstvo a na konci druhom priateľstvo bez klamstva a sebectva, po priznaní všetkých zlých našich krokov, ktoré spôsobili bolesť. Po tomto prehodenení určite dospejeme k záveru, že sa náš rebríček hodnôt trochu pomiešal.

Preto snažme sa ceniť si svojich priateľov, pretože človek sa neustále učí a spoznávanie ľudí so sebou prináša mnoho nových myšlienok a názorov, ktoré neskôr v živote môžeme využiť...

Neodpustím si jednu peknú vetu: „Skutočný priateľ je ten, ktorý drží tvoju ruku a pri tom sa dotýka srdca“.

Prajem všetkým slnko v duši, krásnu dovolenku a našim deťom nezabudnuteľné prázdniny.

Obecné zastupiteľstvo na svojich rokovaniach prerokovalo a schválilo

- Dodatok č. 2 k Všeobecne záväznému nariadeniu č. 3/2005 o miestnych daniach na území obce Radoľa, ktorým sa s účinnosťou od 15. 06. 2008 na území obce Radoľa v zmysle zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov ustanovuje miestna daň za ubytovanie, v rámci ktorého sa určuje sadzba dane 10,- Sk na osobu a prenocovanie v ubytovacom zariadení s účinnosťou od 15. 06. 2008.
- Všeobecne záväzné nariadenie č. 1/2008 o verejnem poriadku a verejnej čistote
- Za členov Rady školy ZŠ Radoľa – Ing. Karol Holeša, CSc., Jozef Ševčík, Mgr. Alena Prievozníková. Za člena Rady školy MŠ Radoľa Bc. Blanka Madigárová.

Radoľský J A R M O K

V dňoch 19. a 20. júla 2008 sa uskutoční XIII. ročník Radoľského jarmoku. Program jarmoku je naplánovaný nasledovne:

Sobota: športová časť – XIV. ročník futbalového turnaja „O putovný pohár starostky obce“ za účasti mužstiev:

ŠK Kysucké Nové Mesto, ŠK Rudina, ŠK Snežnica, ŠK Radoľa.

- 9,00 h. otvorenie turnaja, vylosovanie a odohranie jednotlivých zápasov

- 12,00 h. futbalový duel starších páнов

- 17,00 h. začiatok finálových zápasov

- 19,00 h. tanecná zábava v prírode na ihrisku

Nedele: kultúrny program v priestoroch kaštieľa

13,30 h. slávnostná svätá omša

15,30 h. kultúrne vystúpenie detského umeleckého súboru Žiarinka

16,30 h. divadelné predstavenie „Cisárov pisár“ v podaní DIVADLA NA PERÓNE z Košíc.

Na kultúrne podujatia je vstup voľný.

Sprievodným programom budú výstavy vo výstavných priestoroch kaštieľa.

V prípade nepriaznivého počasia sa kultúrny program bude konať v sále obecného úradu. Počas jarmocných dní budú na ihrisku v Riekach i na nádvorií kaštieľa rôzne zábavné atrakcie – kolotoče, predajné stánky, občerstvenie ...

Deň narcisov v Radoli

Už po šiestykrát sa Základná škola v Radoli zapojila ako spoluorganizátor do jednej z najväčších verejných zbierok na Slovensku – Deň narcisov. Dve skupiny dobrovoľníčok v dopoludňajších hodinách v škole a v poludňajších hodinách v obci odmenili narcisom každého, kto prispel do tejto zbierky. /N. Kubíková, M. Blahová, Z. Vnuková, V. Kubaščíková, D. Trnovská, A. Zacherová, J. Svrčková, S. Macúšová, K. Grigová, Z. Kačeríková - žiačky 9. ročníka, J. Ševčíková - študentka Gymnázia v KNM/.
Touto cestou sa chceme podakovať všetkým, ktorí svojim príspevkom vyjadrili podporu chorým na rakovinu. Na účet Ligy proti rakovine sme zaslali sumu 9.650 Sk.

Dakujeme!

OZNAM

V tomto mesiaci bude dokončená rekonštrukcia miestneho rozhlasu. Obec realizuje výmenu drôtového rozhlasu za bezdrôtový. Žiadame občanov o trpežlivosť a spoluprácu.

ZBER PLASTOV

- 05. 08. 2008
- 03. 09. 2008
- 02. 10. 2008
- 04. 11. 2008
- 02. 12. 2008

ZBER SKLA

- 23. 07. 2008
- 20. 08. 2008
- 17. 09. 2008
- 15. 10. 2008
- 20. 11. 2008
- 17. 12. 2008

Pozvánka na výstavy do Kaštieľa Radola

Veronika Šarlinová, vedúca Kaštieľa

Od 27. 6. 2008 sú vo výstavných priestoroch radošského kaštieľa sprístupnené okrem stálych expozícií aj tri nové tematické výstavy.

Návštěvníkom sa predstavuje prostredníctvom ilustrácií rozprávok pre deti akademický maliar Marián Čapka. Vo svojej tvorbe sa venuje predovšetkým ilustráciám detskej literatúry, známkovej tvorbe a tiež voľnej grafike. Ilustruje knihy domácich, ale i zahraničných autorov, čím sa stal vyhľadávaným ilustrátorom nielen na Slovensku, ale i v zahraničí. Výstava potrvá do 3. augusta 2008.

Ďalším autorom výstavy Drevo, koža, kov, je rodák z Čičmian Vit Pieš, je pokračovateľom svojrázneho ľudového umenia a kultúry – maľovanéj čičmianskej architektúry. Medzi jeho prácamu nájdeme výrobky, pri ktorých využíva i málo používané techniky ako sú vybijanie dreva kovom, vylievanie dreva cínom a tiež obnovil zabudnutú techniku okovania vajíčok. Na všetky predmety, ktoré vydú z jeho dielne, sám precízne vyberá materiál. Zvláštnosťou a dominantou v jeho tvorbe je, že používa vzácné svorové drevo, ktoré nachádza na potulkách rodným krajom. Pri jeho spracovaní rešpektuje prirodzené vlastnosti dreva ako sú tvar, farba, kresba a povrchovú úpravu výrobku ako i samotnú výzdobu podriadenú taktiež jeho daným vlastnostiam.

Za krásou dreva je názov tretej zaujímavej výstavy, ktorá odkrýva skryté vnútornú krásu dreva. Autor prof. MUDr. Štefan Straka prezentuje obrazce na priezorech konárov i jeho vnútornú štruktúru a dotvára ju vypaľovacou ihlou. Z princípu, čo najmenších zásahov do obrazov vytvorených samou prírodou, necháva vyniknúť prirodzenému sfarbeniu dreva v mnohých farebných odtieňoch. Vzhľadom k tomu, že vystavané artefakty sú miniatúrne a jedinečnú krásu vnútornej štruktúry dreva možno lepšie vnímať len na väčších plochách, sa autor rozhodol ich prezentovať prostredníctvom fotografických reprodukcí, ktoré verejnosti sprítomnil umelecký fotograf Boris Bukovský. Obe výstavy potrvajú do 7. septembra 2008.

PRVÝ KYUCKÝ MAMUT JE MLÁĎAŤOM

Aj keď mamuty, tito dávnovekí príbuzní slonov vyhynuli na konci poslednej ľadovej doby približne pred dvadsaťtisíc rokmi, môžeme v súčasnosti obdivovať ich rekonštrukciu v múzeach. Donedávna bolo možné ich obdivovať iba v prírodrovedných expozíciach v Bratislave, Prahe, Brne, Paříži či Budapešti, autentická rekonštrukcia mamutieho mláďaťa sa nedávno stala pýchou Kysuckého múzea Čadca inštalovanou v Kaštieli Radoľa.

Všetko sa začalo myšlienkovou modernizovať expozíciu Starších dejín Kysúc v radošskom kaštieli. Cieľom bolo vytvoriť priestor, ktorý po prekročení prahu expozičnej miestnosti prenesie návštěvníka do dôb pravekých ľudí a mamutov.

Vďaka invencii a zručnosti pracovníkov kysuckého múzea – Heleny Kožárovej, Martiny Krkoškovej, Alojza Zbončáka a Róberta Cabúka – mamutie mláďa vneslo do Kaštieľa v Radoli nielen kúsok pravekého života, ale sa aj za krátky čas stalo miláčikom detských návštěvníkov múzea. Malý mamut je unikátom nielen v regióne Kysúc, ale aj v celom Žilinskom kraji. Má aj svoje meno, „krstný otec“ Daniel Kvašňovský zo ZŠ v Radoli ho pomenoval Radoľko.

HURÁ NA PRÁZDNINY

Začalo dlho očakávané, dvojmesačné obdobie voľna – dva mesiace letných prázdnin. Ako sme v tomto školskom roku pracovali? Boli sme aktívni pri zberoch a skrášľovaní okolia školy? Mnohí áno.

Medzi triedami najaktívnejšie boli: v zbere papiera 5.B, 3. a 4. trieda, v zbere PET fliaš 8.B, 5.B, 3. trieda. Triedne kolektívy za aktivitu získali finančnú odmenu.

Medzi jednotlivcami sa najlepšie darilo:

- Papier: 1. miesto – Lukáš Palúch, 6.tr. (300 kg)
- 2. miesto – Samuel Baránek, 4.tr. (295 kg)
- 3. miesto – Alexandra Pišteková, 5.B (260 kg)

- PET fliaše: 1. miesto – Tibor Sovík, 8.B (3 150 ks)
- 2. miesto – Alexandra Pišteková, 5.B (3 050 ks)
- 3. miesto – Frederika Hanuliaková, 3.tr. (950 ks)

TETRAPAK obaly:

- 1. miesto – Alexandra Kubalová, 4.tr. (950 ks)
- 2. miesto – Denisa Mrvečková, 7.tr. (550 ks)
- 3. miesto – Martin Mokryš, 6.tr. (539 ks)

Najaktívnejší jednotlivci získali vecné odmeny. Niektorým žiakom sa darilo v zberoch, iným na vyučovaní, alebo v rôznych súťažiach, kde reprezentovali svoje triedy i našu školu.

V stolnom tenise sa najlepšie darilo chlapcom zo 7. triedy. Vo futsale dievčenských družstiev dievčatám zo 6. triedy a medzi chlapcami družstvu 8. ročníka. Vo florbole boli najlepší chlapci z 9.A.

Na vyučovaní i v mimoškolských aktivitách boli najaktívnejší a odmenení títo žiaci:

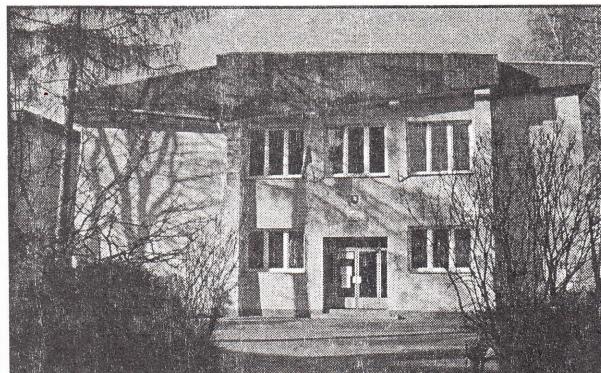
1. trieda – Roman Mozol, Dominika Sýkorová, Daniela Gregová, Michaela Maršálová, odmenu získali za výborný prospech a vzorné správanie

2. trieda – Kristína Balošáková, Petra Dubeňová, Vladimíra Gregušová, Nina Miklášová, Lucia Tichá, Patrik Vrábel – za výborný prospech, správanie a zapojenosť do súťaží

3. trieda – Gabriela Zipserová, Jakub Sevec, Monika Mokryšová, Janka Kuriaková – za výborný prospech, reprezentáciu triedy a školy v súťažiach Veronika Javoríková – za vzorné správanie a aktívnu prácu v školskom klube

4. trieda – Samuel Baránek, Nikola Čapeková, Katarína Zacherová – za výborný prospech, správanie, reprezentáciu triedy a školy v súťažiach, za aktivitu Branislav Dubeň – za reprezentáciu školy v plaveckých súťažiach 5. A – Natália Janíčková, Martína Sýkorová, Zuzana Turčániová, Timea Lachmanová – za prospech, reprezentáciu triedy aj školy v rôznych súťažiach

5. trieda – Miriam Kubíková, Laura Hrušková – za pros-

pech a reprezentáciu školy Matej Holtan – za reprezentáciu školy v športových súťažiach

6. trieda – Katarína Kováčová – za výborný prospech, reprezentáciu triedy a školy vo vedomostných súťažiach Andrea Šídlová – za reprezentáciu školy v športových súťažiach

7. trieda – Ľuboš Jendryščík, Mikuláš Ševec – za výborný prospech, reprezentáciu školy v matematických a zemepisných súťažiach Patrik Žúbor, Kristína Žúborová – za reprezentáciu školy v bežeckých súťažiach v krajskom i celoslovenskom kole

8. A – Adam Jendryščík, Ivana Birošiková, Monika Svrčková – za prospech, účasť na rôznych súťažiach

8. B – Tibor Sovík – za reprezentáciu školy, aktívnu mimoškolskú činnosť

9. A – Peter Jendryščík – za výborný prospech, účasť na rôznych olympiádach Juraj Ozaniak – za účasť na okresných i krajských kolách olympiád, za reprezentáciu školy v športových súťažiach Jakub Kuriak – za reprezentáciu školy v celoslovenských i medzinárodných kolách rádioorientačného behu

9. B – Júlia Ďurišová – za aktívnu pomoc pri školských akciách Matej Mozol – za výborný prospech počas deviatich rokov.

Najaktívnejšou deviačkou v školskom roku 2007/2008 sa stala Dominika Trnovská. Odmenu získala za výborný prospech, vzorné správanie, reprezentáciu triedy aj školy v recitačných, matematických súťažiach, olympiádach, za pomoc pri akciách organizovaných školským parlamentom.

Odmeneným srdečne blahoželáme a všetkým prajeme krásne prázdniny.

PaedDr. Blažena Gažová, riaditeľka ZŠ

Informácie o zavedení Eura v SR

Pravidlá zaverečňovania

Po zavedení eura od 1. januára 2009 sa odkazy na korunu v právnych nástrojoch budú považovať za odkazy na euro, pre-

počítané podľa stanoveného konverzného kurzu. Peňažné sumy, ktoré boli stanovené v korunách, ale ktoré majú byť zaplatené alebo účtované v eurách, sa zaokrúhlia na najbližší eurocent. Zaokrúhlia sa konečná hodnota, nie čiastkové položky. Pri konverzii korunových hodnôt na eurá nemôžu byť účtované žiadne s tým spojené poplatky. V osobitných prípadoch, ktoré stanoví zákon, bude zaokrúľovanie ešte presnejšie.

Zásada nepoškodiť občana, cenová stabilita

Zavedenie eura nesmie poškodiť občanov a spotrebiteľov. Zásada nepoškodiť občana bude za osobitných podmienok platíť pri platbách vo vzťahu občan – verejná správa. Platby v prospech občana sa budú zaokrúľovať na 10 eurocentov smerom nahor, platby v prospech verejnej správy naopak, na 10 eurocentov nadol. Postup v prospech občana nebude platiť pri porušení všeobecne platných právnych predpisov a z toho vyplývajúcich pokút, penále či iných peňažných sankcií.

Zodpovednosť

Všetky subjekty sú zodpovedné za zavedenie eura vo svojej pôsobnosti. Náklady spojené so zavedením eura znáša každý subjekt v súkromnom či verejnom sektore sám.

Povinné duálne oceňovanie

Duálne oceňovanie znamená vyjadrovanie peňažných hodnôt súčasne v korunách aj v eurách, ale výlučne vo vzťahu

k občanom v sade tam, kde sa uvádzajú peňažná čiastka, cena alebo hodnota v domácej mene (napr. bankové účty, faktúry, cenové ponuky, katalógy, atď.). Ceny budú prepočítané podľa konverzného kurzu a zaokrúhlené na najbližší eurocent. Duálne zobrazovanie vo vzťahu právnických osôb, resp. vo vzťahu k fyzickým osobám – podnikateľom, nie je povinné. Duálne oceňovanie sa povinne zavedie najneskôr jeden mesiac od stanovenia konverzného kurzu (od 8. 7. 2008), povinnosť pretrváva 12 mesiacov po zavedení eura (do 31. decembra 2009). Duálne oceňovanie po tomto období bude 6 mesiacov dobrovoľné.

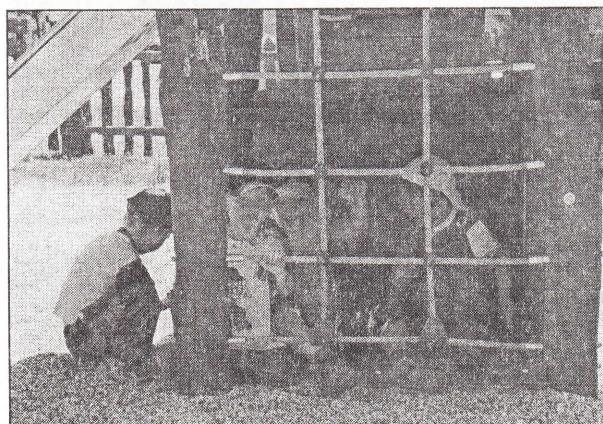
Výmena korún

Po skončení duálneho obehu bude možné bezplatne vymeniť korunové bankovky za eurá v bankách do konca roku 2009 a mince do konca júna 2009. NBS bude bezplatne vymieňať bankovky bez časového obmedzenia a mince päť rokov po zavedení eura.

Jún v materskej škole

1. jún je sviatok všetkých detí, teda aj našich v škôlke. Tento rok sme 1. jún trošku predbehli a našu MŠ sme „prešťahovali“ už 30. mája do rekreačného strediska Hájnice v Hornom Vadičove. Slniečko nám za našou cestou zábavy svietilo už od skorého rána. Škôlku sme opustili o 8.30 hod. s pozdravom „hip-hip-hurá“. Po príchode do raja zábavy deti dali jasne najavo svojimi rozradostenými úsmevmi, že to bude deň s veľkým „D“. Detský park s množstvom skákačiek, hojdačiek, šmykačiek a iných atrakcií, to bolo to „pravé orechové“ na úvod dňa. Deti nielen skákali, behali, ale všetci sme sa vybrali na „lesnú cestičku“, kde na nás čakali lesné poklady, ktoré sa ukrývali na označených stromoch. Tie sme získali až po splnení rôznych úloh-zaspievali sme, zarecitovali a triafali sme na ciel šíškami. Z lesa

sme sa vrátili s prázdnymi bruškami. Keď sa nám brušká ozývali, tak sme si s veľkou chuťou v prírodnom altánku na výbornom guláši pochutnali. Po zjedení guľášu veru nikto nepomyslel na túnavu a zábava pokračovala. Až keď zvuk pišťalky všetky deti zavolal, že nastal čas odchodu, nikomu sa vôbec nechcelo ísť do-

mov. Ubehlo to rýchlo ani sme sa nenazdali. Zdraví a šťastní sme sa do MŠ vrátili, kde nás čakali sladké balíčky.

Za krásne strávený deň srdiečne ďakujeme prevádzkovateľom rekreačného strediska Hájnice, ochotným rodičom, firme FERITUR p. Milanovi Kubjatovi za odvoz autobusom a pani starostke Božene Peňkovej, ktorá nám zabezpečila dovoz gulášu. Dovedenia škôlka milá, veľa si nás naučila ... týmito slovami a ešte inými básňami a piesňami sa s nami 26.júna 2008 rozlúčili

naši škôlkari – budúci prváci. Prichystali sme im veľkú oslavu, na ktorej nemohla chýbať ani krásna dvojposchodová torta, ktorú nám upiekla pani vedúca jedálne Majka Halúšková a surovinnami prispeli rodičia, za čo im patrí veľké ĎAKUJEME.

A ktože sa to s nami rozlúčil?

Nikolka Brodňanová, Terezka Bojková, Marek Čuraj, Lucka Dubenová, Saška Dubenová, Danko Harcek, Samko Janík, Lucka Janíková, Patka Javoríková, Miriamka Madigárová, Martinko Maruš, Lenka Mozolová, Petrík Raček, Erika Šídlová, Adriánka Trnková. Všetkým deťom želáme v škole veľa úspechov. Želáme Vám, aby ste si všetci užili pekné prázdniny, veľa vody a slniečka.

Krásne prázdniny Vám prajú pedagogické pracovníčky MŠ

Obvodné oddelenie Policajného zboru

v Kysuckom Novom Meste upozorňuje na páchanie trestnej činnosti

Tunajším OOPZ Kysucké Nové Mesto boli v ostatnom čase zaznamenané viaceré prípady krádeži peňazí a iných vecí z bytov a rodinného domov na tom skutkovom podklade, že neznáme osoby sa najmä staršími ľuďmi predstavujú ako pracovníci rôznych inštitúcií, napr. pracovníci sociálneho úradu, elektrárni, plynární ... a pod. zámenkou vrátenia nejakého preplatku žiadajú výdavok z nejakej sumy, pričom sledujú odkiaľ osoba vyberie peniaze a tieto potom odcudzia. Tieto osoby tiež vystupujú ako podomoví predajcovia rôzneho tovaru, pričom tiež sledujú odkiaľ osoba vyberá peniaze a tieto potom odcudzia. Tieto osoby vystupujú veľmi dôveryhodným dojmom,

majú slušné a inteligentné vystupovanie, takže niekedy je ich ľahko odhaliť. Z tohto dôvodu upozorňujeme občanov na nasledovné skutočnosti:

1. Aby v žiadnom prípade osobne neuhádzali takýmto osobám žiadne finančné sumy, taktiež aby neprevzali od takýchto osôb žiadne preplatky a podobne. Platba i výber preplatkov sa realizuje prostredníctvom pošty, bankových inštitúcií, resp. priamo na príslušnej inštitúcii.
2. Aby nevpúšťali do svojich domov, resp. do bytov žiadne im neznáme osoby a v prípade, že by sa takéto osoby nejakým násilným spôsobom snažili dostať do ich príbytkov, treba ich upozorniť, aby ihned privolali políciu.

3. Občania, keď odchádzajú i na krátku dobu preč z domu, resp. z bytu je potrebné vždy uzamkýať vchodové dvere. To platí i pokiaľ sa zdržujú doma, alebo pokiaľ sa nachádzajú iba v blízkosti domu, napr. na záhradke, na dvore a podobne.

4. V prípade, že by spoluobčania zaznamenali pohyb takých osôb je potrebné si zapamätať čo najviac identifikačných znakov – ako je počet osôb, či sa jedná o osoby mužského, alebo ženského pohlavia, opis osôb a ich oblečenia, pokiaľ tieto osoby príšli na nejakom motorovom vozidle treba si zaznačiť typ, značku, farbu motorového vozidla a najmä evidenčné číslo vozidla (špz). Taktiež je potrebné zistiť akým smerom tieto osoby odišli. Následne je potrebné volať na bezplatnú linku polície č. 158, resp. na číslo 4213158.

Centrum mimosúdnych dohôd BONAVIA

1. ČO JE MEDIÁCIA?

Mediácia je neformálny spôsob riešenia konfliktov mimo súdu prostredníctvom mediátora. Mediácia je dobrovoľná.

2. KEDY A AKÉ DRUHY SPOROV MOŽNO RIEŠIŤ MEDIÁCIAMI?

Mediáciu možno riešiť spravidla všetky druhy sporov, ktoré vznikajú z občianskoprávnych, rodinoprávnych, obchodných záväzkových a pracovnoprávnych vzťahov, a to pred aj počas súdneho konania.

3. KTO RIADI PROCES MEDIÁCIE?

Mediáciu uskutočňuje profesionálny mediátor registrovaný Ministerstvom spravodlivosti SR podľa zákona č. 420/2004 Z.z. o mediácii. Mediátor je nestranný a nezávislý odborník, ktorý je viazaný zákonou povinnosťou mlčanlivosti. Mediátora si vyberajú strany sporu samy.

Zoznam mediátorov a mediaciích centier vede Ministerstvo spravodlivosti SR a sú dostupné na stránke ministerstva [www.justice.gov.sk](http://justice.gov.sk).

4. AKO PREBIEHA MEDIÁCIA?

Mediátor vede strany sporu k dosiahnutiu mimosúdnej dohody. Rokovanie je možné kedykoľvek prerušiť. Mediácia spravidla trvá okolo 2-3 hodín. Vo väčšine prípadov mediácia končí písomnou dohodou, ktorá nadobúda účinky exekučného titulu spisaním formou notárskej zápisne, alebo schválením zmieru pred súdom alebo rozhodcovským orgánom.

V prípade skončenia sporu schválením súdneho zmieru účastníkom sa vráti 30% - 90 % zaplateného súdneho poplatku (§ 11 ods. 7 zák. č. 71/92 Zb. o súdnych poplatkoch). Ak sa strany sporu nedohodnú, môžu ďalej pokračovať v konaní pred súdom.

5. KDE MOŽNO ZÍSKAŤ INFORMÁCIE O MEDIÁCII, MEDIÁTOROCH A MEDIAČNÝCH CENTRÁCH?

- na Ministerstve spravodlivosti SR (adresa Župné námestie 13, Bratislava, tel.č. 02/5935136),
- na súdoch v informačnom centre
- v Asociácii mediátorov Slovenska
- v mediačných centrách

6. VÝHODY MEDIÁCIE OPROTI SÚDNEMU KONANIU

- mediácia je neformálna
- mediátor sa zameriava na záujmy strán sporu a nie na právne aspekty sporu
- v mediácii strany sporu s pomocou mediátora hľadajú riešenia, ktoré vyhovujú obom stranám
- mediácia je rýchla a šetrí čas (mediačné stretnutie sa uskutoční spravidla do dvoch týždňov)
- mediácia šetrí peniaze, náklady sú nižšie
- mediáciou sa nenarúšajú vzťahy strán sporu
- celý proces mediácie kontrolujú samy strany sporu.

CENTRUM MIMOSÚDNYCH DOHÔD
BONAVIA Kanc. ČADCA, Palárikova 2845/26A, (Obch. centrum pri fontáne), Tel.: 041/433 2434

Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Žiline

radí občanom ako chrániť „svoje poklady“
pred nepozvanými hostami počas letných dní

Okradli Vás? Ak áno, mali ste označený svoj majetok a poznačenie výrobne čísla? Ak nie, je veľmi pravdepodobné, že aj napriek množstvu predmetov zaistených pri vyšetrovaní trestnej činnosti nebude možné vrátiť ich späť oprávneným osobám, nakoľko sa nepodarilo zistiť pôvodného majiteľa, teda poškodenú osobu, ktorej veci patria. **Aby ste neprišli o svoje veci a cennosti, POLÍCIA Vám radí dodržiavať nasledovné jednoduché pravidlá:**

- označte svoje veci a cennosti napr. s UV značkovacím perom, so špeciálnym atramentom, ktorý je viditeľný pri špeciálном osvetlení,
- vhodným znakom pre označenie vecí je napr. rodné číslo majiteľa vecí alebo u firmy IČO,
- označte predmety najčastejšieho záujmu zlodejov (mobilné telefóny, elektroniku, starožitnosti, umelecké diela, autorádiá a pod.),
- doklady od drahého priemyselného i spotrebenného tovaru si dobre uschovajte, označené výrobne číslo na doklade umožní polícii pátrať po vašom odcudzenom majetku, po páchateli oví krádeže, vec identifikovať a vrátiť ju späť do vášho vlastníctva,
- doklady o kúpe vecí bude od vás žiadať aj poist'ovňa.

UPOZORNENIE: K rodnému číslu však nikdy neuvádzajte svoje osobné údaje ani svoju adresu.

ČO ROBIŤ PRI VLÁMANÍ DO BYTU? 158

- Ak zistíte pri vstupe do bytu akékoľvek známky vlámania, okamžite privolajte pomoc polície telefonicky, osobne alebo za pomocí ostatných rodinných príslušníkov či priateľov a nevstupujte do bytu, aby ste nezničili stopy zanechané páchateľom
- ak do vykradnutého bytu predsa len vstúpite, ničoho sa nedotýkajte, s ničím nemanipulujte, aby si výjazdová skupina polície mohla urobiť čo najlepší obraz o páchateľovi a jeho činnosti na mieste,
- je potrebné si uvedomiť, že výjazdová skupina sa vo vašom byte nevyzná, preto by ste mali byť sprostredcom tejto skupiny, najmä preto, že byt najlepšie poznáte a môžete políciu upozorniť napr. na všetky veci, ktoré nie sú na svojom mieste, s ktorými bolo manipulované a pod.
- vždy je potrebné urobiť si úplný a z hľadiska popisu vecí presný zoznam všetkého čo vám bolo ukradnuté a tiež všetkých škôd, ktoré vám boli spôsobené v byte, alebo dome,
- ak vám boli odcudzené kreditné karty, sekové či vkladné kničky, alebo cenné papiere, je nutné o tom informovať okrem polície aj banku, sporiteľňu, alebo iné inštitúcie, u ktorých máte tieto cenné papiere vedené. Zablokovanie konta proti manipulácií páchateľom musí byť vašim prvoradým záujmom,
- pri ukradnutí ostatných dôležitých dokladov ako sú pasy, občianske preukazy a pod. je potrebné ihned nahlásiť príslušným úradom ich odcudzenie,
- dôležitým opatrením pri vlámaní do bytu je byt znova neodkladne zabezpečiť.

Policajná linka dôvery: 0961402157

Kaštieľ v Radoli

oslávilo 25. výročie svojho sprístupnenia

Radoľský kaštieľ patrí k najstarším stavebným pamiatkam na Kysuciach. Je to nás neskororenesančný skvost. Okná so šambránami a plastickými nadokennými rímsami, nárožné kvádrovanie, zachovala sa aj pôvodná renesančná omietka. V interiéri pokoja, chladku návštevníka prekvapí krásna krížová klenba s hrebienkovým obrazom v najstaršej časti objektu ako aj valená klenba s lunetami. Okolnosti stavby kaštieľa sú dosť nejasné, jeho vznik kladieme do XVI. storočia. Stavebné úpravy sa uskutočnili v XVII. storočí, kedy bolo v budove zamurované maľované okno.

Striedali sa majitelia (Suňogovci, Cákyovci) i správcovia. Po vojne v ňom bývali a žili naši občania. Pred rokom 1980 bol veľmi schátraný. Mnohí pesimisti hovorili, že jeho rekonštrukcia sa už nevyplati. Vtedajší Pamiatkostav, n. p. Žilina na čele s našim rodákom Ing. Jánom Kultánom začal rekonštrukciu kultúrnej pamiatky. Blízky citový vzťah riaditeľa k rodnej obci a tým aj k oprave a celkovej rekonštrukcii nákladom 4 milióny 500 000 Kčs, zlaté ruky murárov, tesárov, parketárov vytvorili krásne dielo stvorené pre muzeálne účely. Kysuckému múzeu v Čadci odovzdali nádherné priestory pre stálu Expozíciu starých dejín Kysúc ako aj výstavné priestory a pracovne pre riadenie inštitúcie.

Do radoľského kaštieľa chodili žiaci z celých Kysúc, učitelia dejepisu tu učili „vyučovacie hodiny v múzeu“ ako netradičnú formu vyučovania história, každoročne nové zaujímavé výstavy a podujatia ako radoľské jarmoky, Vianoce v Kaštieli, ukážky prác ľudových remeselníkov či výstava veľkonočných vajíčok prilákala aj návštevníkov zo zahraničia, najmä

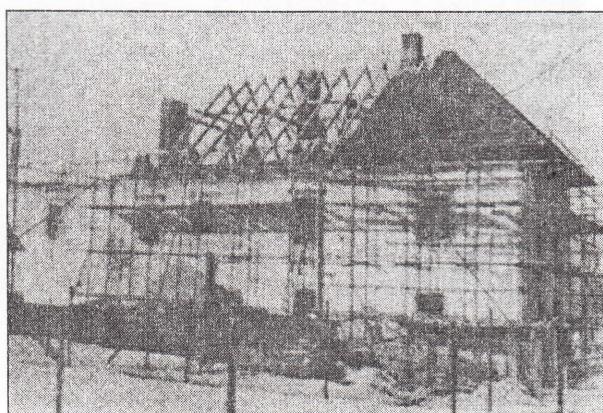
susednej ČR. Čas letel, až prišlo 25 rokov, čo boli ukončené stavebné práce a kaštieľ bol sprístupnený verejnosti. V krásnu, slnkom rozjasanú Nedelu dobrého pastiera dňa 13. apríla 2008 Žilinský samosprávny kraj a Kysucké múzeum v Čadci uskutočnilo v areáli kaštieľa dôstojnú oslavu 25. výročia

sprístupnenia Kaštieľa Radoľa spojenú so slávnostným otvorením stálych expozícií „Remeselné tradície na Kysuciach“ (autor PhDr. Ivan Žilinčík, historik KM v Čadci) a „Najstaršie dejiny Kysúc od mladšieho paleolitu po stredovek“ (autorom je Jozef Moravčík, archeológ Považského múzea v Žiline). Za zvukov renesančnej hudby (ZUŠ v Kysuckom Novom Meste) a dobových textov zo súdneho sporu cechu mäsiarov a richtára Kysuckého Nového Mesta (v historických kostýnoch sa predstavili členovia divadelného súboru Didero pod vedením PaedDr. Pavla Záteka) privítala p. Ľubka Kullová, riaditeľka Kysuckého múzea v Čadci vzácných hostí a nadšených milovníkov histórie z Kysúc, Žiliny a okolia.

Nádherného podujatia sa zúčastnili aj Ing. Ján Hartel, primátor Kysuckého Nového Mesta, Mgr. Janka Valachová z VÚC Žilina, ktorá odovzdala kysuckému múzeu pamätný list a Diplom ako aj Mgr. Milan Mazúr, bývalý riadi-

Mgr. Anton Ľudvik autor článku v čase otvorenia Expozície starých dejín Kysúc.

Náročné práce rekonštrukcie kaštieľa. Foto: 2/1980

tel Považskej galérie v Žiline, riaditeľka ZUŠ v Kysuckom Novom Meste Mgr. Janka Jánošová, riaditelia ZŠ v Radoli a Kysuckého Nového Mesta. Po slávnostnom otvorení nasledovala prehliadka nových expozícií a výstav v kaštieli. Slnko, historická hudba, pokoj duší dotváral nezabudnuteľne krásnu atmosféru podujatia.

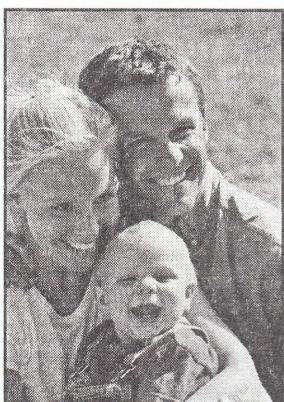
Blahoželajme 25. výročiu sprístupnenia Kaštieľa v Radoli a prajme úspechy, tvorivé nadšenie pracovníkom Kysuckého múzea k budúcej „polstoročnici“ tejto inštitúcie v r. 2033.

Zdevastovaný kaštieľ pred započatím generálnej opravy. Foto: 4/1969

Mgr. Anton Ľudvik, kronikár obce

MILÍ RODIČIA, MILÍ PRIATELIA,

radi by sme sa Vám prihovorili pred letnými prázdninami. Máme spoločný cieľ. Ide nám o to, aby sa všetky naše deti mohli zdravé a živé vracať domov.

Blížia sa dvojmesačné prázdniny, čas radosti detí a čas spoločných dovoleniek. Pre deti ale prázdniny predstavujú veľké riziko úrazu. V tomto období je 100% nárast detských úrazov.

Najprv niekoľko štatistickej údajov:

V Slovenskej republike prieberne ročne zomrie približne 200 detí a mladistvých do 19 rokov, 2 000 detí a mladistvých sa zraní tak, že majú trvalé následky, 20 000 detí je hospitalizovaných a celkovo sa zraní 200 000 detí. Na Slovensku je ročne viac ako 1 000 otráv detí, niekoľko z nich končí aj smrťou.

Počet úmrtí detí z dôvodu úrazu na Slovensku je tak vysoký, že každoročne by bolo možné zavrieť 7 školských tried! Keďže mnohí z Vás sú aj motoristi, k údajom doplníme aj nehodnosť na cestách. Na slovenských cestách ročne zomiera viac ako 600 účastníkov cestnej premávky, z toho 60 je detí a mladistvých. Zo sto šoférov pri autonehode zastaví iba desať šoférov, a iba jeden šofér z desiatich ovláda improvizovanú prvú pomoc, nie adekvátnu. Pri poskytnutí adekvátnej prej pomoci pri autonehodach v SR by sa približne 300 obetí dalo zachrániť.

Vychádzajúc z tejto nelichotnej štatistiky chceme Vašu pozornosť upriamiť na hlavné prázdninové riziká a možnosti, ako predísť alebo aspoň znížiť úrazovosť detí.

1. dopravné nehody predstavujú 21% podiel v úrazovosti detí:

1.1. dieťa chodec:

- vie Vaše dieťa správne prechádzať cez cestu? Chodí po ľavej strane cesty, pokiaľ chodník nie je súčasťou cesty? Používa za zniženej viditeľnosti reflexné bezpečnostné prvky? Hrá sa na ceste alebo v jej blízkosti, hrá sa v blízkosti železničnej trate, hrá sa v blízkosti vodných tokov a plôch? Alebo hrá sa na bezpečných miestach?

1.2. dieťa cyklista:

- cyklistické príby až v 80% zamedzujú smrteľným úrazom cyklistov. Ročne niekoľko sto detí utrpí vážne úrazy hlavy po páde z bicykla alebo kolieskových korčúl, kolobežky, či skateboardu. Niektoré tieto úrazy končia smrťou a desiatky detí má trvalé následky. Zabezpečte preto, aby Vaše dieťa nosilo pri bicyklovaní vždy cyklistickú prilbu, ktorú bude mať pevne upnutú.

(Pri jazde na kolieskových korčuliach alebo skateboarde treba vždy okrem príby používať aj chrániče kolien, laktov a rukavice. Zlomeniny sú najčastejším úrazom detí.)

- pravidelne kontrolujete technický stav bicykla

- deti nech sa bicyklujú mimo hlavných ciest

- ovláda a dodržiava Vaše dieťa pravidlá cestnej premávky?

- ak staršie dieťa jazdi za zniženej viditeľnosti, má osvetlený bicykel?

1.3. dieťa v motorovom vozidle:

- správne použitý bezpečnostný pás znižuje riziko usmrtenia až o 61%

- najčastejšia príčina smrteľných úrazov detí vo vozidle je neprimeraná rýchlosť, najmä na mokrej vozovke

1.4. rodič motorista:

- ak zaregistrujete hrajúce sa deti na ceste alebo v jej blízkosti, preventívne znižte rýchlosť svojho vozidla, prípadne dajte o sebe vedieť krátkym aspoň dvojtým zatrúbením

- dieťa na bicykli alebo na kolieskových korčuliach obchádzajte so zvýšenou opatrnosťou, s odstupom minimálne dva metre a pomaly

2. úrazy v domácnosti predstavujú 36% podiel v úrazovosti detí:

- zabezpečte si preto bezpečný domov, a čo je taktiež veľmi dôležité, nenechávajte deti samotné doma, je to veľmi nebezpečné. Vo zvýšenej miere dbajte na zabezpečenie vhodného dozoru k Vašim deťom počas vašej neprítomnosti. Pri menších deťoch dbajte na prevenciu pred pádmami, popáleninami (dbajte na prevenciu popálenín aj pri grilovaní v prírode), obareninami, úrazom elektrickým prúdom a otravami. Pri otrave vždy konzultujte poskytnutie predlekárskej prvej pomoci na 24-hodinovej pohotovostnej linke Národného toxikologického informačného centra (www.ntic.sk) 02/5477 4166 alebo 0911 166 066. Mimo dosah detí držte zápalky, lieky, chemické, čistiace a horľavé látky, ostré predmety, prípadne malé predmety, pokiaľ doma máte menšie deti.

3. športové aktivity predstavujú 23% podiel v úrazovosti detí:

- pri všetkých športových aktivitách nepodceňujte ich špecifické riziká. Do hŕa patrí pevná obuv, pršíplášť a náhradné oblečenie. Nepreceňujte svoje sily a schopnosti. Riziko búrok nepodceňujte vo všeobecnosti. Nepodceňujte ani pitný režim, pri pohybových aktivitách deti potrebujú oveľa viac tekutín ako dospelí.

4. pobyt pri vode:

- na Slovensku sa ročne utopí okolo 20 detí a 130 dospelých - veľa detí sa utopí alebo si poškodí krčnú chrabticu pri skoku do neznámej vody

- deti bez väčšoho dozoru nikdy nesmú byť pri vode. Až 80% detí sa utopí pri dozore svojich rodičov alebo blízkych. Urcite ste si teraz položili otázku, PREČO? Pretože dozorujúca osoba si číta, rozpráva sa, telefonguje, opaľuje sa. Dieťa sa v zlomku sekundy a v tichosti začne topiť, a keď skončí napríklad telefonát, už môže byť neskoro na záchrannu topiaceho sa dieťaťa. Preto budte VŽDY pri kúpacíjom dieťaťa a neustále ho opticky sledujte. Myslite na to, že breh môže byť náhle prudký, tečúca voda je zradná, presne ako more. Do neznámej vody nikdy neskáčte šípkou. Kúpať sa nechodte rozhorúčení a najedení. Plávajte popri brehu a aspoň dvaja. Pri člnkovani vždy používajte záchrannú vestu. Veľký nárast utopení malých detí spôsobuje veľký nárast domácich bazénov a bazénikov. V niektorých krajinách je povinné oplotenie domáčich bazénikov.

5. nové prostredie:

- na deti číhajú nové nástrahy a riziká spôsobené zmenou prostredia, napríklad prázdniny u starých rodičov na dedine. Dieťa v novom prostredí nepozná riziká, preto dochádza k zvýšenému počtu úrazov. Najčastejšie úrazy sú pády. Je dôležité, aby sa dieťa v novom prostredí nepohybovalo samo.

V logickom myšlení, postrehu, sústredení a predvídaní nebezpečenstva sa deti k schopnostiam dospelých blížia až po 12tom roku života, preto bezpodmienečne vedľa seba musia mať zodpovednú dospelú osobu, najlepšie svojho rodiča. Poznanie rizík a ich eliminácia je klíčovým faktorom prevencie. Vo Švédsku sa prevencii úrazov detí venujú vyše tridsať rokov a výsledkom je tá skutočnosť, že na úrazy tu zomiera trikrát menej detí ako v našej krajine.

Overte si, či Vaše dieťa vie, kam má zatelefonovať v pripade náduze, a že vie, čo má hovoriť.

Zopakujte si poskytované predlekárskej prvej pomoci a naučte ju aj svoje deti. Všetky dôležité informácie z oblasti prevencie úrazov detí nájdete na webstránke www.zachranari.sk. Žiadom rodič nie je schopný chrániť dieťa na sto percent pred úrazom. Preto nebudme ľahostajní k cudzím deťom a dávajme na ne pozor spoločne, veď sú to naše deti, ktoré my dospelí musíme chrániť.

Boli by sme veľmi radi, keby sme sa k Vám mohli aj takýmto spôsobom ešte prihovoriť, nakoľko Ministerstvo zdravotníctva SR, kancelária Svetovej zdravotníckej organizácie na Slovensku a Rescue Team Slovakia v spolupráci s Ministerstvom vnútra SR, Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií SR, Ministerstvom školstva SR, Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny a ďalšími odbornými partnermi pripravuje Národný plán prevencie úrazov detí a dorastu. Prevencia úrazov detí na Slovensku bude neúčinná, pokiaľ sa do nej nezapojí každý z Vás!

Dakujeme za Vašu pozornosť a želáme Vám všetko dobré a Vašim deťom krásne a bezpečné prázdniny!

S účtom Ing. Samuel Hruškovic
Národný koordinátor prevencie úrazov u detí a dorastu

Spoločenská kronika

Blahoželáme k jubileu

80 rokov	Adela Krkošková Zuzana Svrčková
75 rokov	Irena Kuriaková Jozefína Svrčková
70 rokov	Irena Bugáňová Irena Balošáková
65 rokov	Anna Čelková Mária Svrčková Peter Ondruš Stanislav Šustek Tibor Králik Juraj Svrček Veronika Tkáčiková Jana Ščambová

Srdečne Vám blahoželáme a prajeme Vám pevné zdravie v kruhu rodiny!

Navždy nás opustili

Jozefína Martinčeková	(71 rokov)
Pavol Čelko	(19 rokov)
Jozef Borák	(67 rokov)
František Macúš	(84 rokov)
Jozefína Šuleková	(84 rokov)

Odpocívajte v pokoji!

Manželstvo uzatvorili

Miloš Darmo a Martina Varošová
Peter Pavlus a Gabriela Brisudová
Róbert Kubala a Mária Kurková
Dušan Vilím a Dana Orieščíková
Ing. Branislav Benka a Ing. Slavomíra Švaňová
Na spoločnej ceste životom prajeme veľa šťastia, lásky a porozumenia!

Narodenie detí

Alexandra Škulavíková – dcéra Miroslavy a Ladislava Škulavíka

Najmenšieho spoluobčana v našej obci srdečne vitame, rodičom prajeme veľa zdravia a úspechov pri výchove!

FOTO GALÉRIA

FOTKY Z DŇA MATIEK

